Romã contendit. Nã habuiſſe tunc. iiii. M. lxx. naues dicit̃: quem nũeꝝ ne apud
Xerxen qdẽ præclaꝝ illũ Perſaꝝ regẽ: nec Alexãdrũ Magnũ: uel quendã aliũ re
gũ fuiſſe hiſtoriæ ferunt. Is ſimul ut cum agmĩe militũ ad urbem ꝑgens litore
egreſſus eſt: occurſu comitis Marini territus: & ĩ fugã uerſus: arrepta naui ſolus
Carthaginẽ rediit, atq̃ ibi cõtinuo militari manu interfectus eſt. Sabinus gener
eius Cõſtãtinopoli fugit: ũde poſt aliquãtũ tẽporis retractus, exilioq̃ dãnatus ẽ.
Hũc oẽꝫ cathalogũ: ut dixi: uel maĩfeſtoꝝ tyrãnoꝝ: uel inobedientiũ ducũ optĩa
Honorius ĩpator religiõe & felicitate meruit: merito ſane qa ĩ his diebus præci
piente Honorio & adiuuãte Cõſtãtio pax & unitas ꝑ uniuerſã Aphricã eccl'iæ
catholicæ reddita ẽ. & corpus chriſti: qd' nos ſumus, grata diſceſſiõe ſanatũ eſt:
ĩpoſita executiõe ſancti præcepti Marcellino tribũo uiro ĩ primis prudenti & ĩ-
duſtrio: oĩuꝫq̃ bonoꝝ ſtudioꝝ appetẽtiſſimo: quẽ Marinus comes apd' Cartha
gineꝫ. ĩcertũ. zelo ſtimulatus, an auro corruptus, occidit: q cõtinuo reuocatus ex
Aphrica, factuſque priuatus uel ad pœnã uel ad pœnitentiã cõſcientiæ ſuæ dimiſ
ſus ẽ. Anno ab urbe cõdita. M. c. lx. viii. Cõſtãtius comes apud Arelatũ Galliæ
urbẽ cõſiſtens magna reꝝ gerendaꝝ induſtria Gotos a Narbona expulit, atque
abire ĩ Hiſpaniã coegit: interdicto præcipue atq̃ intercluſo oĩ conatu nauium &
ꝑegrinoꝝ uſu cõmercioꝝ. Gotoꝝ tũc pp'lis Attabulfus rex præerat: q poſt irru
ptionẽ urbis ac mortẽ Halarici Placidia: ut dixi: captiua, ſorore ĩpatoris ĩ uxorẽ
aſſũpta: Halarico ĩ regnũ ſucceſſerat. Is: ut ſupra auditũ atq̃ ultio exitu eius ꝓba
tũ ẽ: ſatis ſtudioſe ſectator pacis: militare fideliter Honorio ĩpatori: ac ꝓ defen-
denda Romana re publica ĩpẽdere uires Gotoꝝ uires præoptauit. Nã ego quoq̃
ĩpe uiꝝ quẽdã Narbonenſeꝫ illuſtris ſub Theodoſio militiæ: ẽt religioſuꝫ prudẽ
teꝫq̃, & grauẽ apd' Bethleẽ oppidũ Palæſtinæ beatiſſimo Hieronymo p̃ſbytero
Hieronymo referente audiui.
referẽte audiui: ſe familiariſſimũ Attabulfo apud Narbonã fuiſſe. ac de eo ſæpe
ſub teſtificatõe didiciſſe: qd' ille cũ eẽt aĩo, uiribus, ĩgenioq̃ nimius: referre ſolitus
eẽt: ſe in primis ardenter inhiaſſe: ut oblitterato Romão noĩe Romanũ õe ſoluꝫ
Vt Roma: Gottia dic ceretur.
Gotoꝝ ĩpiuꝫ & faceret, & uocarꝫ. eẽtq̃: ut uulgariter loquar: Gotia: qd' Roma
nia fuiſſꝫ. fieret nũc Attabulfus: qd' quõdã Cæſar Auguſtus. At: ubi mlta expi
entia ꝓbauiſſet: neq̃ Gotos ullo mõ parere legibus poſſe ꝓpter effrenatã barba-
riẽ: neq̃ rei publicæ ĩterdici leges oportere: ſine qbus res publica nõ ẽ res publica:
elegiſſe ſe ſaltẽ: ut gloriã ſibi de reſtituendo in integrũ augendoq̃ Romano noĩe
Gotoꝝ uiribus quæreret. haberetq̃ apud poſteros Romanæ reſtitutõis auctor:
poſtq̃ eẽ nõ poterat ĩmutator. Ob hoc abſtinerẽ a bello. ob hoc ĩhiare paci nite
bat: præcipue Placidiæ uxoris ſuæ: fœmĩæ ſane ĩgenio acerrimæ & religiõe ſatis
ꝓbatæ ad oĩa bonaꝝ ordinationũ opa ꝑſuaſu & cõſilio tẽpatus. Cũq̃ eidem paci
petendæ atq̃ offerendæ ſtudioſiſſime ĩſiſteret apud Barcilonẽ Hiſpaniæ urbeꝫ
dolo ſuoꝝ: ut fert: occiſus ẽ. Poſt hũc Segericus rex a Gotis creatus cuꝫ itideꝫ
iudicio dei ad pacem ꝓnus eẽt: nihilo minus a ſuis interfectus ẽ. Deinde Vallia
ſucceſſit in regnuꝫ: ad hoc electus a Gotis: ut paceꝫ infrĩgeret: ad hoc ordĩatus

adeo:ut pacē cõfirmaret. Hic igiť territus maxīe iudicio dei:qa cū magna ſupi
ore abhinc āno Gotoꝝ manus iſtructa armis nauigiiſque tranſire in Apbricaꝫ
moliret:ī.xii.M.paſſuū Gaditāi freti tēpeſtate correpta miſerabili exitu ꝑierat:
mēor ēt illius acceptæ ſub Halarico cladis:cū Goti in Siciliā tranſire conati in
cõſpectu ſuoꝝ miſerabiliter arrepti & demerſi ſunt:pacē optimā cū Honorio iꝑ
atore datis lectiſſimis obſidibus pepigit. Placidiā īpatoris ſororē honorifice apď
ſe honeſteq̄ habitā frī reddidit. Romanæ ſecuritati ꝑiculū ſuū obtulit:ut aduer
ſuꝫ cæteras gētes:quæ ꝑ Hiſpāias cõſediſſent:ſibi pugnaret:& Romanis uinceret:
q̄uis & Halanoꝝ cæteri/Vuādaloꝝ Sueuorūq̄ reges eodē nobiſcum placito de/
ſpecti forent:mandātes īpatori Honorio. Tu cū oībus pacē habe. oīuꝫq̄ obſides
accipe. nos nobiſcū cõfligimus. nobis ꝑimus. tibi uincimus. īmortal' uero q̄ſtus
erit rei publicæ tuæ:ſi utriq̄ ꝑeamus. Quis hæc crederet. niſi res doceret? Itaque
nūc quotidie apď Hiſpāias geri bella gētiū/& agi ſtrages ex alterutro barbaroꝝ
crebris certiſque nūtiis diſcimus. præcipue Valliā Gotoꝝ regē īſiſtere patrādæ
paci ferūt. Ex quo utcūq̄ cõceſſeri:ut licēter chriſtiana tēpora repħēdāt: ſiqd
a cõditiōe mūdi uſque ad nūc ſimili factū felicitate doceat. Manifeſtauimus:ut
arbitror: atque oſtēdimus nō magis uerbo pene: quā digito īnūera bella ſopita:
plurios extīctos tyrānos:cõpſſas/coāguſtataſque/addictas/exinanitaſque īmaniſſi
mas gētes minimo ſanguie/nullo certamie/ac pene ſine cæde. Supē:ut obtrecta
tores nr̄os molitionū ſuaꝝ pœniteat:ueritatiq̄ erubeſcāt. Deū ueꝝ & ſolū:q pōt
oīa:credāt. timeāt. diligāt. ſeq̄nť:cuius oīa & quæ mala putāt:bona eē didicerūt.
Explicui adiuuāte chriſto ſcď ꝫ tuū præceptuꝫ beatiſſime pater Auguſtine ab
initio mūdi uſque ī præſentē diē: hoc ē ꝑ ānos. v.M.dc.xviii. punitiōes/& cupi/
ditates hoiuꝫ peccatoꝝ/cõflictationes ſæculi/& iudicia dei: q̄breuiſſime & quaꝫ
ſimpliciſſime potui: chriſtianis tamē tēporibus ꝓpter præſentē magis chriſti
grāꝫ ab illa incredulitatis cõfuſiōe diſcretis. Ita iam ego certo & ſolo:quē cõcu/
piſcere debui:obedientiæ meæ fructu fruor. de q̄litate aūt opuſculoꝝ tu uideris:
q̄ præcepiſti:tibi adiudicanda:ſi edas:per te iudicata:ſi deleas.

Bartholomeus paiellus/eques Vicentinus in. P. Oroſium.

Vt ipſe titulus margine in primo docet:
 Oroſio nomen mihi eſt.
Librariorum quicquid erroris fuit:
 Exemit Aeneas mihi.
Meq̄ imprimendum tradidit non alteri
 Hermanne:q̄ ſoli tibi.
Hermanne nomen huius artis/& decus:
 Tuæq̄ laus Coloniæ.
Quodſi ſitum orbis:ſique noſtra ad tempora
 Ab orbis ipſa origine
Quiſq̄ tumultus/bellaq̄/& cædes uelit
 Cladeſq̄ noſſe:me legat.

BIBLIOTECA GERAL DA UNIVERSIDADE DE COIMBRA

PAULI OROSII

HISTORIARUM
ADVERSUS
PAGANOS LIBRI VII

VICENTIAE
1475
[illegible]